

MIEJSCA UPAMIĘTNIAJĄCE OFIARY GÓRNICZEGO STANU – POLSKA

Część II

UWAGA: Punktacja podana w poszczególnych pozycjach dotyczących mogił zbiorowych jest punktacją tylko prawdopodobną. Dokładna punktacja zależy od tego czy jest to mogiła zbiorowa z pomnikiem czy bez pomnika. Dokładną punktację ustali się po uzyskaniu aktualnego zdjęcia danego miejsca pamięci.

Poniższa tabela będzie systematycznie uzupełniana w miarę napływających informacji o kolejnych miejscach pamięci oraz zdjęć z ujętych już miejsc w tabeli.

Miejscowość	Lokalizacja	Obiekt	Opis	Punkty/Foto
Niedośpielin, gm. Wielgomłyny, pow. radomszczański, woj. Łódzkie	Cmentarz 51 ⁰ 1'0,19'' N 19 ⁰ 44'7,40''E	Grób indywidualny	Miejsce spoczynku Andrzeja Pelka, jednej z dziewięciu ofiar pacyfikacji kopalni „Wujek”	2
Niedośpielin, gm. Wielgomłyny, pow. radomszczański, woj. Łódzkie		Obelisk z tablicą pamiątkową.		2
Nowa Ruda	Cmentarz miejski (górna część)	Kwaterna grobów zbiorowych	Osobna kwaterna górników poległych w kopalni „Ruben” po wyrzucie gazów i skał w dniu 10 maja 1941 r.	2 + 5
Nowa Ruda	Muzeum Górnictwa d. kop. Piast	Tablica pamiątkowa	Tablica ku czci górników, którzy zginęli na Polu Piast w trakcie wykonywania swych powinności. Odsłonięta i poświę-	2

			cona 15.09.2004 r. w X rocznicę zakończenia wydobywania węgla na Polu Piast.	
Nowa Ruda	Cmentarz miejski (górna część)	Mogila zbiorowa	Mogila zbiorowa górników poległych w kopalni „Ruben” w katastrofie w roku 1908.	2 + 5
Piekary Śląskie	Bazylika NMP	Tablica pamiątkowa	Ku pamięci represjonowanych żołnierzy – górników, którzy zginęli w kopalniach węgla kamiennego, rud uranu oraz w kamieniołomach w latach 1949 ÷ 1959	2
Piekary Śląskie	Cmentarz	Mogila zbiorowa	20 ofiar pożaru w kopalni „Heinitz” (p.Rozbark).	2 + 5 Wyjaśnić
Piekary Śląskie.	Plac Rajski przy bazylice	Tablica	Kopalnia Węgla Kamiennego „Piekary” 1954 – 2014 Pani Piekarskiej Matce Sprawiedliwości i Miłości Społecznej z wdzięcznością za opiekę nad pracownikami oraz ich rodzinami w 60-tą rocznicę uruchomienia kopalni „Piekary” oraz w hołdzie górnikom, którzy oddali życie na stanowiskach pracy.	2
Piekary Śląskie - Brzozowice	Teren d. kopalni Andaluzja	Pomnik	Pomnik poświęcony pracownikom kopalni Andaluzja pomordowanym w czasie II wojny światowej	2

Przemyśl	Kościół karmelitów bosych pw. Św. Teresy z Avilla	Tablica wewnątrz kościoła	Tablica poświęcona pamięci górników z Wojskowych Batalionów Pracy.	2
Przyszowice	Cmentarz	Pomnik – tablica	W hołdzie górnikom ofiarom pożaru w kopalni „Makoszowy” w dniu 28 sierpnia 1958 roku.	2
Przyszowice	Cmentarz	Pięć indywidualnych mogił (jedna kwatera)	Pięć grobów górników ofiar pożaru w kopalni „Makoszowy” w dniu 28 sierpnia 1958 roku.	5
Radlin – Biertułtowy	Kościół WNMP	Tablica	Tragicznie poległym i zmarłym pracownikom kopalni Marcel.	2
Radlin – Biertułtowy	Cmentarz	Pomnik i mogiła zbiorowa	Ofiary żywcem wrzucone do szybu „Reden” w styczniu 1945 r. wydobyte po wojnie.	2 + 5
Radlin – Biertułtowy	Cmentarz	Pomnik i mogiła zbiorowa	Zbiorowa mogiła 86 żołnierzy Armii Czerwonej pracujących w kopalni Marcel zamordowanych przez hitlerowców. 	2 + 5

Radlin – Reden	Park im. Ofiar Szybu Reden (im. ZBOWiDOWCA) – ul. Rydułtowska	Pomnik	Dla upamiętnienia miejsca zbrodni mieszkańców Radlina i okolic, ofiar żywcem lub zastrzelonych wrzuconych do szybu Reden w styczniu 1945 roku przez hitlerowskiego okupanta, przed samym wyzwoleniem Radlina.	5
Radlin – Reden	Park im. Ofiar Szybu Reden (im. ZBOWiDOWCA) – ul. Rydułtowska	Park im. Ofiar Szybu Reden	Jak wyżej 	2
Radlin – Reden	Park im. Ofiar Szybu Reden – ul. Rydułtowska	Mogila zbiorowa w wyrobiskach podziemnych szybu Reden.	Ofiary zastrzelone lub żywcem wrzucone do szybu Reden w styczniu 1945 roku przez hitlerowskiego okupanta, przed samym wyzwoleniem Radlina a nie wydobyte.	5
Radom	Plac Konstytucji 3 Maja obok kościoła garnizonowego św. Stanisława Biskupa	Pomnik (obelisk)	Pamięci żołnierzy – górników przymusowo zatrudnionych przez reżim komunistyczny w kopalniach węgla kamiennego, rud uranu i kamieniołomach, którzy zginęli w latach 1949 – 1959.	2
Radzionków	Kościół św. Wojciecha	Tablice	Wszystkim górnikom tragicznie zmarłym w różnych kopalniach. 	2 + 2

Radzionków	Mini Skansen Górniczy – ul. Z. Nałkowskiej	Tablica	Tu zginął bohaterską śmiercią w obronie kopalni z rąk najeźdźców hitlerowskich w dniu 1.09.1939r. strażnik Marian Czerwiński w wieku lat 41. Cześć jego pamięci. 	2
Radzionków	Mini Skansen Górniczy – ul. Z.Nałkowskiej	Tablica	W hołdzie górnikom pracującym w obszarze górniczym KWK Radzionków w latach 1871 – 2001.	2
Rostarzew, gm. Rakoniewice, pow. grodziski woj. Wielkopolskie	Cmentarz 52° 8' N 16° 12' E	Grób indywidualny	Miejsce spoczynku Zenona Zając, jednej z dziewięciu ofiar pacyfikacji kopalni „Wujek”	2
Ruda Śląska – Kochłowice	Kopalnia „Wujek – Śląsk”. Ruch „Śląsk”	Pomnik przy kopalni	Ku pamięci 20 ofiar katastrofy górniczej w dniu 18.09.2009 r.	2
Ruda Śląska – Godula	Cmentarz przy ul Goduli	Pomnik i Mogiła zbiorowa 1	9 ofiar tragedii w kopalni „Paweł” w dniu 22.04.1879 r.	2 + 5

				
Ruda Śląska – Godula	Cmentarz przy ul Goduli	Pomnik i Mogiła zbiorowa 2	4 ofiary z kopalni „Paweł” poległe w kopalni „Wanda-Lech” w dniu 11.02.1912	2 + 5
Ruda Śląska – Godula	Cmentarz przy ul Goduli	Mogiła zbiorowa 3	2 ofiary tragedii w kopalni „Paweł” w dniu 16.02.1917 r.	2
Ruda Śląska – Halemba	Kopalnia „Halemba”	Pomnik przed kopalnią.	Pomnik w postaci symbolizowanego krzyża z zegarem poświęcony ofiarom katastrof w kopalni „Halemba” (w tym w roku 2006). Bez tablicy informacyjnej.	2
Ruda Śląska – Halemba	Cmentarz przy ul 1 Maja	Pomnik	Pomnik w formie dużej tablicy z wykazem górników, którzy zginęli pod ziemią kopalni Halemba. Razem krzyż oraz druga tablica wykaz ofiar wojennych	2
Ruda Śląska – Halemba	Cmentarz przy ul 1 Maja	Pomnik	Pomnik w formie obelisku	2
Ruda Śląska Nowy Bytom	Kapliczka górnicza na ul. Pokoju	Kaplica	Kapliczka ku pamięci wszystkich ofiar kopalni „Pokój” .	2

			 	
Ruda Śląska Nowy Bytom	Kopalnia „Pokój” KSRG	Grota		2
Ruda Śląska Nowy Wirek	Kopalnia Halemba Wirek. Ruch Wirek – w likwidacji	Pomnik	W dowód pamięci górniczego trudu wszystkich pokoleń	2
Ruda Śląska – Orzegów	Stary cmentarz ul. Orzegowska	Pomnik i mogiła zbiorowa	Mauzoleum Górników, którzy zginęli w kopalni „Karol” w 1898 roku.	2 + 5
Ruda Śląska – Orzegów	Stary cmentarz ul. Orzegowska	Pomnik i mogiła zbiorowa	Mogiła 3 górników, którzy zginęli 18.11.1912r. w kop. Gouhardt (p.Karol)	2 + 5
Ruda Śląska Południowa	Cmentarz przy ul. Porębskiej	Pomnik w murze ogrodzenia przy mogile zbiorowej 1	Górnikom, którzy zginęli tragicznie w podziemiach, kopalni Rokitnica w dniu 9.04.1920r. oraz w kopalni Walenty-Wawel w dniach 5 i 6.06.1920r. oraz	2

			5.12.1920r.	
Ruda Śląska Południowa	Cmentarz przy ul. Porębskiej	Mogiła zbiorowa 1 przed pomnikiem w murze ogrodzenia cmentarza	Kwatera zbiorowa 16 górników którzy zginęli tragicznie w podziemiach różnych kopalń w różnych latach.	5
Ruda Śląska Południowa	Cmentarz przy ul. Porębskiej	Pomnik i mogiła zbiorowa 2	Mogiła 4 górników, którzy zginęli w dniu 22.05.1935 roku w kopalni Walenty-Wawel.	2 + 5
Rybnik	Ul. Gliwicka. Park św. Jana Sarkandra – od strony ul. Cegielnianej	Obelisk – mogiła zbiorowa. 	Obelisk ustawiony w 1919 roku w miejscu zbiorowej mogiły rosyjskich jeńców wojennych z okresu I wojny światowej, którzy zginęli w kopalni „Rymer” w latach 1915 ÷ 1919.	2 + 5
Rybnik Stare	Boguszowice Cmentarz Stary	Grób indywidualny	Grób indywidualny ratownika górniczego Kopalni Jankowice Józefa Trzeciak, który zginął w kopalni w czasie ćwiczeń ratowniczych w dniu 13.04.1957 roku	2
Rybnik Stare	Boguszowice Cmentarz Stary	Grób indywidualny	Grób indywidualny ratownika górniczego Kopalni Jankowice Edwarda Drynda, który zginął w kopalni w czasie ćwiczeń ratowniczych w dniu 13.04.1957 roku	2

					
Rybnik Stare Boguszowice	Cmentarz Stary	Aleja poległych górników	Kilkanaście ostatnich grobów górników poległych tragicznie w kopalni Jankowice	 	5
Rybnik – Chwałowice	Kościół Sanktuarium p.w. Św. Teresy od Dzieciątka Jezus	Tablica w kaplicy św. Barbary	Ofiarom górniczego trudu kopalni Chwałowice 1903 – 1995 w hołdzie z darem modlitwy – bracia górnicy		2
Rybnik Niedobczyce	Kościół pw. Najśw. Serca Pana Jezusa	Tablica w kruchcie kościoła	Tragicznie poległym i zmarłym pracownikom kopalni „Rymer” w setną rocznicę kopalni – Boże prowadź ich z mroku ku wiecznej światłości.		2
Rybnik Niewiadom	Kościół Bożego Ciała i św. Barbary	Tablica	Pamięci górników zmarłych i tych, którzy zginęli w podziemiach kopalni Hoym – Ignacy.	 	2

Rydultowy	Cmentarz w centrum	Grób indywidualny	Grób poległego śmiercią górnika w roku 1916 Roberta Adamczyk.		2
Rydultowy	Ul. Ofiar Terroru	Pomnik	Więźniom podobozu KL Auschwitz pracującym w kop. Rydultowy a mordowanych pod ścianą śmierci.		2
Siemianowice Śląskie - Michalkowice	Teren byłej kopalni „Michał”. Ul. E. Orzeszkowej (obok LIDL'a)	Obelisk z tablicą	W obronie kopalni przed bojówkarzami faszystowskimi zginęli we wrześniu 1939.		2
Siemianowice Śląskie – Michalkowice	Park Tradycji. Teren byłej kopalni „Michał”	Obelisk z tablicą	Górnikom, kerzy zginęli na szczytach na grubach Michał i Siemianowice		2
Siemianowice Śląskie - Michalkowice	Kościół św. Michała Archanioła (przed-sionek)	Tablica pamiątkowa	Upamiętnienie m.in. obrońców kopalni Michał w 1939 r.		2

				
Sosnowiec Zagórze	Plac obok kościoła św. Joachima. Ul. Ks. J. Popieluszki 46	Pomnik – tablica pamięci	Wykaz ofiar wypadków w kopalni „Mortimer – Porąbka” 	2
Suszec	KWK Krupiński	Tablica pamięci w kopalnianej stacji ratownictwa górniczego	Piotr Kędzior, Eugeniusz Gąska – zginęli w dniu 6.05.2011 r. podczas akcji ratowniczej niosąc pomoc poszkodowanym	2
Świętochłowice – Chropaczów	Cmentarz	Mogiła zbiorowa 7 ofiar i pomnik	W dowód pamięci górników, którzy w dniu 2.03.1904 r. zginęli śmiercią tragiczną w kopalni „Śląsk”. 	5 + 2
Tarnogród, pow. biłgorajski, woj. Lubelskie	Cmentarz parafii Przemienienia Pańskiego	Grób indywidualny	Miejsce spoczynku Józefa Giza, jednej z dziewięciu ofiar pacyfikacji kopalni „Wujek”	2

Tarnogród, pow. bilgorajski, woj. lubelskie	Kościół Przemienienia Pańskiego	Tablica epitafijna na ścianie dzwonnicy	Ś.P. Józef Krzysztof Giza – Jeden z dziewięciu górników poległych w KWK „Wujek” prosi o modlitwę do Boga. W XX rocznicę wydarzeń. Katowice 16.XII.2001	2
Tarnowskie Góry	Kościół pw. Św. Apostołów Piotra i Pawła	Fresk nad wejściem do kaplicy św. Barbary	Fresk pt. „Transformacja 1989” poświęcony ofiarom II wojny światowej oraz poległym w roku 1981 górnikom.	2
Tarnów	Kościół Filipinów	Tablica pamiątkowa	Tablica dedykowana represjonowanym górnikom	2
Tarnów	Skwer w Alei M.B. Fatimskiej	Pomnik	Pomnik Batalionów Górniczych	2
Trzebinia	Cmentarz parafialny	Mogila zbiorowa - pomnik	W hołdzie pamięci 28 górników kopalni „Artur” (p. Trzebinia) poległych w dniu 3 sierpnia 1922 r. po wdarciu się wody do kopalni. „Czuwajcie, bo nie wiecie ani dnia ani godziny”	5
Tychy	Kościół św. Marii Magdaleny. Ul. Damrota 62	Tablica pamiątkowa	Tablica upamiętniająca górników, bohaterów uczestników najdłuższych strajków pod ziemią w KWK Piast i Ziemowit w 1981 r.	2
Wałbrzych - Sobiecin	Cmentarz komunalny	Pomnik	Pomnik ofiar katastrofy górniczej	2 wyjaśnić
Warszawa – Powązki	Cmentarz wojskowy	Pomnik	Represjonowanym politycznie w kopalniach węgla, uranu, kamieniołomach – żołnierzom górnikom	2
Wąchock	Klasztor cystersów w pobliżu kościoła św. Floriana	Tablica	W hołdzie represjonowanym politycznie żołnierzom – górnikom, którzy stracili życie w latach 1949 – 1959 podczas peł-	2

			nienia służby wojskowej w kopalniach węgla kamiennego, rudy uranu oraz kamieniołomach. Zarząd Okręgu Świętokrzyskiego. Wąchock. 2001 r.	
Wodzisław Śląski	Kościół WNMP	Tablica pamiątkowa (wspólna dla dwóch okoliczności).	Braciom górnikom Górnego Śląska wywiezionym w 1945 r. do morderczej pracy w kopalniach ZSRR, którym nie dane było spocząć w ojczystej ziemi. W 65 rocznicę „Wywózki”.	2
Wodzisław Śląski – Radlin II	Cmentarz parafialny	Pomnik i mogiła zbiorowa – 8 ofiar	Ofiary pożaru w kopalni Emma (ob. Marcel) w dniu 7/8 grudnia 1913 roku.	2 + 5
Wodzisław Śląski – Radlin II	Cmentarz parafialny	Mogiła indywidualna	Inż. Henryk Skarżyński – Kierownik Ruchu Kopalnianego Kop. Emma. Zginął śmiercią tragiczną 11.11.1925 r.	2
Wodzisław Śląski – Wilchwy	Kościół	Płaskorzeźba – obok figury św. Barbary	 Tym, którzy tragicznie zginęli na kopalni 1-Maja	2

Zabrze Biskupice	ZG „SILTECH” d. kopalnia Pstrowski ul. Bytomska 129	Obelisk z tablicą	W tym miejscu stał szyb „Stanisław” (Augustschacht) kopalni Węgla Kamiennego o nazwach: Hedwigswunschgrube, Jadwiga, Pstrowski. Chwała wszystkim pracownikom tej kopalni. HOLD GÓRNIKOM, KTÓRZY TRAGICZNIE ZGINĘLI NA POSTERUNKU PRACY.	2
Zabrze - Centrum	Budynek Muzeum Górnictwa	Tablica na ścianie frontowej muzeum	W holdzie ofiarom komunizmu oraz represjonowanym żołnierzom górnikom ...	2
Zabrze – Centrum	Skwer przy ul. 3-Maja naprzeciw Muzeum Górnictwa	Pomnik górnika Wincen- tego Pstrowskiego	Pomnik górnika, który zmarł przedwcześnie, wykończonego akordową pracą w socjalistycznym wyścigu pracy.	2
Zabrze - Centrum	Cmentarz przy ul. Czołgistów	Grobowiec	Miejsce spoczynku górnika Wincentego Pstrowskiego, ofiary socjalistycznego wyścigu pracy.	2
Zabrze - Centrum	Rondo na osiedlu Kopernika	Nazwa ronda	Rondo im. żołnierzy - górników	2

				
Zabrze Makoszowy	Cmentarz przy ul. Jana Styki (w lesie)	Trzy groby indywidualne	Miejsce spoczynku górników (Kosela, Kontny, Buchała) poległych w kopalni Makoszowy w pożarze 28 sierpnia 1958 r.	5
Zabrze - Makoszowy	Kopalnia „Sośnica-Makoszowy”. Ruch „Makoszowy”.	Pomnik Skwer na przeciw bramy osobowej.	Pamięci 72 górników kopalni „Makoszowy”, którzy zginęli w pożarze 28 sierpnia 1958 r.	2
Zabrze - Makoszowy	Kopalnia „Sośnica – Makoszowy”. Ruch „Makoszowy”	Sala Pamięci	Tablica z nazwiskami ofiar katastrofy z 28.08.1958 r. oraz fotografie poległych górników (niektórych).	2
Zabrze - Makoszowy	Kopalnia „Sośnica – Makoszowy”. Ruch „Makoszowy”.	Tablica pamiątkowa w cechowni po lewej stronie ołtarza św. Barbary	Pamięci poległych na posterunku pracy braci górników KWK „Makoszowy”. Cześć ich pamięci. Załoga KWK „Makoszowy”.	2

Zabrze - Mikulczyce	Cmentarz na ul. Brygadzystów	2 Groby indywidualne poległych górników	Dwa groby górników poległych w katastrofie w kopalni „Rokitnica”.	2 + 2
Zabrze - Mikulczyce	Kościół św. Wawrzyńca – ul. Tarnopolska	Tablice umieszczone na zewnątrz groty na terenie placu kościelnego	Trzy metalowe tablice z nazwiskami i datami śmierci.	2
Zabrze - Mikulczyce	Park im. G. Zapolskiej	Pomnik – mogiła zbiorowa	<i>W tłumaczeniu z języka niemieckiego: Zginęli śmiercią górnika jako ofiary swego zawodu w trakcie obowiązków 10.01.1923 r. w czasie pożaru w kopalni „Abwehr” (Castellengo). Nazwiska mało czytelne.</i>	2 + 5
Zabrze - Mikulczyce	Teren dawnego folwarku „Wesoła”	Pomnik – mogiła zbiorowa	Obelisk – ustawiony w miejscu gdzie na głębokości 290 metrów pod ziemią spoczęły na wieczność ciała 18 ofiar pożaru w kopalni „Abwehr” (Castellengo) 10.01.1923 r.	5 + 2
Zabrze - Mikulczyce	Ulica Poległych Górników	Nazwa ulicy	Nazwa ulicy ku pamięci poległych górników w dawnej kopalni „Abwehr” (Castellengo).	2
Zabrze - Mikulczyce	Lasek w okolicy stawów Pstrowski 1 i 2 pomiędzy ul. Tarnopolską i Niedurnego	Miejsce upamiętniające	W tym miejscu na głębokości 320 m zginął śmiercią górnik ś.p. Władysław Skwarczek. +30.I.1948	2

				
Zaborze – Zaborze Północ	Skansen Górniczy „Królowa Luiza”	Tablica pamiątkowa na zewnętrznej ścianie maszyny wyciągowej szybu „Zaborze II” (d. Karnal)	Pamięci 14 górników – ofiar katastrofy w szybie „Zaborze II” (Karnal) – w 50 rocznicę wydarzenia. Muzeum Górnictwa Węglowego. Zaborze - 2011.	2
Zaborze – Zaborze Północ	Cmentarz ul. Wolności	Trzy Pomniki i mogiły zbiorowe	Nie wyjaśnione ilu górników jest tutaj pochowanych, z której kopalni i dlaczego zginęli? 	3x(2+5)
Zaborze – Zaborze Północ	Cmentarz ul. Wolności	Kwatera 9 grobów		5

Żywiec - Oczków	Most w tzw. „Wilczym Jarze” na drodze nr 948 (ul. Krakowska) obok ośrodka Apena	Pomnik. Z Żywca w kierunku Tresnej, ulica Krakowska, około 2,5 km za skrzyżowaniem z drogą do Suchej Beskidzkiej	W tym miejscu 15.11.1978 r. w katastrofie autobusowej zginęli w drodze do pracy górnicy kopalni „Brzeszcze” oraz „Ziemowit”. Cześć ich pamięci.	2
-------------------------------	---	--	---	--